

Ekonomická fakulta Jihočeské
univerzity v Českých
Budějovicích

a
Česká společnost pro krajinnou
ekologii (IALE-CZ)

pořádají výroční konferenci

**Kulturní krajina
– most mezi
člověkem
a přírodou, mezi
přírodními
a společenskými
vědami**

Teorie a realita

České Budějovice, 9. února 2018

Kontaktní osoba

Josef Maxa, maxeek@centrum.cz,
tel. +420 389 032 513

Přihlášku odešlete do 15. 1. 2018 na
adresu maxeek@centrum.cz. Účastníky
s příspěvkem prosíme současně o zaslání
abstraktu v rozsahu 1 strany.

Cíl konference

Krajinná ekologie jako interdisciplinární
věda – je reálné propojit koncept
přírodních a společenských věd?

Interakce člověka a přírody – degradace
krajiny a její ochrana, je koncept trvale
udržitelného rozvoje v krajině reálný?

Jak chápeme produkční funkce krajiny?
(ekosystémové služby, bioekonomika, aj.)

Jak je konstruován a zneužíván obraz
kulturní krajiny? (šumavská kauza, krajina
v zájmu přírody, většiny nebo byznysu?)

Interdisciplinární problémy s krajinou ve
výuce na ZŠ a SŠ.

V rámci konference proběhne plenární
výroční shromáždění IALE-CZ.

Místo konání

Ekonomická fakulta Jihočeské univerzity
v Českých Budějovicích, areál F, učebna
F3, od 10:00. Registrace bude zahájena
v 9:30.

Vložné

Vložné na občerstvení a organizační
náklady je 400 Kč, pro členy IALE-CZ
200 Kč, pro studenty včetně PhD zdarma.
Vložné bude placeno na místě.

Exkurze

V sobotu 10. 2. 2018 v 8:00 pak možnost
exkurze lokálkou do Nového údolí a zpět,
v případě sněhu běžky s sebou,
překročíme hranici po běžecké stopě,
návrat do Českých Budějovic v 15:00 nebo
17:00 hodin.

Vyhlášení prvního ročníku Ceny Vladimíra Krajiny

Od roku 2017 uděluje Česká společnost pro krajinnou ekologii (IALE-CZ) Cenu Vladimíra Krajiny za vynikající publikaci v krajinné ekologii autorovi (autorům) ve věku do 35 let. V tomto čísle bulletinu s radostí vyhlášíme vítěze prvního ročníku.

Jedenáctičlenná odborná komise vybrala, s převahou šesti hlasů, jako vítěznou publikaci **Michala Forejta** z Katedry aplikované ekologie FŽP ČZU. Dva členové komise se zdrželi hlasování.

Ocenění bude předáno na výroční konferenci Českých Budějovicích, kde vítěz také přednese příspěvek k tématu oceněné publikace.

Nominované publikace v roce 2017

Forejt, M. et al. (2017): *Changes and continuity of wood-pastures in the lowland landscape in Czechia*. Applied Geography 79: 235–244.

Havlíček, F. et al. (2017): *Waste management and attitudes towards cleanliness in medieval Central Europe*. Journal of Landscape Ecology 10 (2): 5–26.

Janík, T. et al. (2017): *Complex comparison of Bavarian and Bohemian Forest National Parks from geographical perspective: is there more similarity or difference?* Journal of Landscape Ecology 10 (1): 58–74.

Podmínky soutěže:

Cena se uděluje za článek zveřejněný v respektovaném recenzovaném časopise, kde je nominant (člen IALE-CZ) **jediným autorem** nebo **prvním autorem** v případě spoluautorství.

Nominantem je **autor do 35 let věku**, kterého dosáhl k datu prvního zveřejnění publikace (jak je uvedeno na webu časopisu v *online first*, pokud tuto formu dotyčný časopis aplikuje).

Termín přihlášení (nominace): do 1. září daného kalendářního roku. Autor se do soutěže přihlásí buď sám, nebo může být nominován kterýmkoli jiným členem (členy) IALE-CZ.

Cena se uděluje vždy zpětně za publikační výstup z období 1.1. předchozího roku do 30.6. roku, v němž je cena udělena. Tím se připouští půlroční překryv po sobě jdoucích oceňovaných ročníků, avšak s tím, že každá publikace může být nominována do soutěže jen jednou.

Současně s PDF publikace (v podobě, v jaké byla po dokončeném recenzním řízení zveřejněna) je třeba dodat:

- (i) stručné zdůvodnění, v čem spočívá nadstandardní kvalita práce;
- (ii) autorský podíl autora (pokud není jediným autorem) a
- (iii) stručný odborný životopis.

Finanční ocenění s cenou spojené obnáší 10000 Kč. Ocenění se předává při slavnostním vyhlášení na následné výroční konferenci IALE-CZ.

O udělení ceny rozhoduje odborná komise složená z členů výboru IALE-CZ a českých zástupců redakční rady spolkového časopisu Journal of Landscape Ecology, případně s ad hoc rozšířením o další odborníky, pokud tak vedení společnosti rozhodne. Komise má také právo v konkrétním roce cenu neudělit.

Venkovská krajina 2017

Jubilejní 15. ročník mezinárodní mezioborové konference „Venkovská krajina“, kterou pořádá IALE-CZ ve spolupráci s Ekologickým institutem Veronica, se opět konal v příjemném prostředí Centra Veronica v Hostětíně ve dnech 19.–21. května 2017. Mezinárodní charakter konferenci tradičně dodávali kolegové ze Slovenska, kteří zajistili takřka polovinu příspěvků. Sborník s 19 recenzovanými příspěvky a s rozsahem 155 stran opět obětavě připravila editorka a hlavní organizátorka konference Linda Černušáková včas, takže byl účastníkům k dispozici.

Vyžádaný vstupní referát o vegetaci v krajině přednesl Pavol Eliáš. Přehledně pojednal terminologii (včetně kritické zmínky o nevhodnosti termínu zeleň), zabýval se charakteristikami vegetace, klasifikací, rozšířením v krajině, prvotní a druhotnou vegetací a funkcemi vegetace v krajině v kontextu ekosystémových služeb. Pro sborník konference připravil výtečný příspěvek, přehledně shrnující problematiku vegetace v krajině, který je velmi cenný pro všechny, kdož se touto problematikou zabývají.

Vědecké příspěvky i odborná sdělení, prezentovaná na konferenci, opět potvrdily její mezioborový charakter. Většina témat příspěvků se tentokrát týkala různých aspektů problematiky vegetace v krajině: vegetace starých zdí ve venkovské krajině (P. Eliáš), biodiverzita opadavého listnatého lesa v zemědělské krajině (P. Eliáš), vliv břehové vegetace na koryta vodních toků (M. Jakubis), protierozní

účinnost břehové vegetace (M. Jakubisová), starobylé pařeziny (L. Černušáková), druhy starobylých lesů Masarykova lesa (A. Buček a V. Hrubá), jalovec v CHKO Cerová vrchovina (I. Šalomon, V. Jeliaskov, P. Petruška), fenologické fáze dřevin v urbánním a rurálním prostředí (D. Babálová, J. Škvareninová), vegetace dopravních cest (O. Hykš, K. Neubergová), lokální biokoridor v k.ú. Šardice (D. Lacina), aleje Hrušovanska (S. Kozlovská, H. Vavrouchová, M. Vičanová) či mapování biotopů (R. Pondelík).

Zajímavý terminologický problém předložila K. Drábková v příspěvku Hedgerows v české krajině. Poukázala na to, že překlad „živý plot“ není plnohodnotný a adekvátní. Jako možnou variantu pro liniové porosty tvořené keři nabízí k úvaze termín „keřoradí“.

Velmi zajímavý příspěvek o předindustriální a postindustriální krajině na Moravě prezentovali J. Kolejka a K. Batelková. Sovou pálenou v sakrálních objektech Arcidiecéze olomoucké se zabývali K. Poprach, J. Filippovová, K. Vráblová, T. Vítek a I. Machar.

V sobotu 20. 5. pak proběhla terénní exkurze zaměřená na vegetační struktury krajiny Bielych Karpat, kterou zasvěceně vedla Katarina Devánová.

Na závěr si dovolím zopakovat to, čím jsem uzavřel loňskou zprávu o Venkovské krajině: *„Budoucnost této konference závisí na zájmu krajinářských ekologů a odborníků dalších profesí, zabývajících se venkovskou krajinou, o kontakty a o mezioborovou výměnu informací.“* V posledních letech není zájem českých

krajinných ekologů o konferenci příliš velký. Doporučuji, aby se budoucností konference Venkovská krajina zabýval výbor IALE-CZ a aby návrh dalšího osudu konference předložil členům na nejbližší valné hromadě.

Antonín Buček

Sborník Venkovská krajina 2012 je indexován na Web of Science

Články ze sborníku z konference Venkovská krajina 2012 jsou od letošního roku registrovány na Web of Science (WoS). Bylo by dobré, kdyby se podařilo indexovat všechny sborníky Venkovské krajiny a založit tak tradici, která by mohla přispět i k propagaci samotné konference.

Každý sborník je posuzován jednotlivě, musí projít redakcí WoS a je posouzen, jestli obsahem splňuje kritéria pro přijetí do rejstříků Conference Proceedings Citation Index (CPCI). Kritérii je, že se musí se jednat o konferenční publikaci, která obsahově obohatí WoS (jedná se o globálně/regionálně významná témata), alespoň názvy příspěvků, abstrakty a klíčová slova musí být v anglickém jazyce a příspěvky musí obsahovat kompletní přehled použitých pramenů a literatury. Sborníky Venkovské krajiny tato kritéria splňují, proto by bylo dobré, kdyby byly na WoS indexovány pravidelně, což by i zvýšilo jejich citovanost.

Evropský kongres IALE v Gentu a nový hlavní výbor IALE Europe

Ve dnech 12. až 15. září 2017 se v prostorách univerzity v Gentu (Belgie) konala další z konferencí IALE Europe (IALE 2017 European Congress), které se ve čtyřletém intervalu střídají se světovými kongresy IALE. Tentokrát bylo motto konference „*From pattern and process to people and action*“, čemuž odpovídala náplň přednášek, z nichž mnohé byly zaměřeny na problematiku kulturní krajiny. Organizace celé konference ležela na bedrech Katedry geografie Přírodovědecké fakulty Univerzity v Gentu a hlavní organizátorky, Veerle Van Eetvelde. Jí a jejímu týmu patří dík za výborné organizační zvládnutí celé konference.

Program konference zahájilo v úterý 12. září dopoledne přivítání účastníků od prorektora univerzity, prof. Freddy Mortiera, prezidentky IALE, prof. Christine Fürst, a prezidentky IALE Europe, prof. Teresy Pinto-Correia. Pozdrav za město Gent a zároveň velmi zajímavou reflexi o územním plánování rozrůstajícího se města přednesl Sven Taeldeman, který je zodpovědný za městské plánování. Účastníky konference pozdravil i nestor krajinné ekologie, profesor Richard T. T. Forman.

V úterý dopoledne zazněly i dvě výborné plenární přednášky. První přednesl Jean-Paul Vanderlinden, profesor ekologické ekonomie a environmentálních studií na University of Versailles Saint-Quentin-en-

Yveline. Zaměřil se na používání a využívání termínů a (ne)porozumění ve vědecké komunikaci. Druhou plenární přednášku přednesl „domácí“ Marc Antrop, profesor geografie na univerzitě v Gentu. Věnoval se v ní vývojovým trendům současné evropské krajiny, péči o krajinu a jejím limitům a také přístupům ke studiu krajiny a jejich ovlivnění současným diskursem.

Následovaly dva dny jednání v mnoha sekcích. Jako obvykle na podobných setkáních bylo i zde nad síly jednotlivce obsáhnout vše a každý si z programu vybíral podle svého zájmu. Sekce byly sdruženy do několika tematických skupin: Metrics and techniques, Ecosystem services, Landscape monitoring, Production landscapes, Cultural landscapes, Landscape planning and management, Landscape education. Obecně lze konstatovat, že letošní kongres byl výrazně zaměřen na problematiku kulturní krajiny a její studium s využitím měkkých dat a případových studií. Kulturní krajině byla věnována nejen obsáhlá tematická skupina, která měla symposia ve všech dnech kongresu, ale její problematika zasahovala i do dalších skupin, např. ekosystémových služeb, plánování či hospodářského využívání krajiny. Bylo zřejmé, že zejména na evropské půdě je v současnosti problematika kulturní krajiny velmi živá a diskutovaná, včetně otázek spojených s jejím vnímáním a možnostmi a limity studia.

Jeden den byl v rámci konference věnován exkurzím, kterých bylo připraveno osm variant a všechny vedly do různých kulturních krajin; exkurze byly zaměřeny na pohraniční krajiny, krajiny s kombinovaným kulturním a přírodním

dědictvím a na problematiku změn využívání a nových funkcí krajiny. Všechny exkurze byly výborně připraveny, včetně podrobných informačních materiálů pro všechny účastníky.

V rámci konference proběhlo i valné shromáždění IALE Europe a volba nového hlavního výboru, který bude následující pětileté období pracovat ve složení Veerle Van Eetvelde (prezident, Belgie), Simona R. Grădinaru (tajemník, Švýcarsko), Andrzej Affek (pokladník, Polsko), Wenche Dramstad (Norsko), Isabel Loupa-Ramos (Portugalsko), Jonathan Porter (Velká Británie), Werner Rolf (Německo). Teresa Pinto-Correia (Portugalsko), prezidentka IALE Europe v předchozím období, se stala zástupkyní výboru IALE při IALE Europe.

Nový výbor si vytkl jedenáct specifických aktivit a cílů, které by chtěl následujících pět let naplňovat:

1. zlepšit komunikaci mezi členy,
2. podporovat stávající národní organizace,
3. podpořit vznik nových národních organizací,
4. spolupracovat s IALE International,
5. podporovat ustanovování pracovních skupin (v současnosti v rámci IALE Europe existují tyto pracovní skupiny: WG 1 Europe's Stakeholders – Shaping future policy and science; WG 2 Education in landscape ecology – Sharing knowledge and experience; WG 3 Landscape Ecology and Practice – Bridging science and society),
6. organizovat PhD kurzy,

7. podporovat začínající vědce,
8. uspořádat evropské sympozium v rámci světového kongresu IALE 2019 v Miláně,
9. podporovat pořádání tematických workshopů,
10. připravit evropský kongres IALE v roce 2021,
11. komunikovat se členy a získávat od nich návrhy dalších aktivit. IALE-CZ není kolektivně členem IALE Europe.

Markéta Šantrůčková

Kurz IALE Europe pro PhD studenty

Již počtvrté pořádala IALE Europe také kurz pro postgraduální studenty krajinné ekologie. V tomto roce se přitom kurz přímo vázal na kongres „*From pattern and process to people and action*“ a přinesl tak studentům mimo reflexe vlastních výzkumných projektů i jedinečnou možnost zúčastnit se velké evropské konference a setkat se s širokou komunitou krajinných ekologů. Hlavními organizátorkami kurzu byly Veerle Van Eetvelde a Isabel Loupa Ramos.

Kurz začal v Gentu již dva dny před začátkem kongresu. První setkání bylo věnováno komentované procházce městem s Marcem Antropem, společné večeři a vzájemnému seznamování. Celkem se na kurz sjelo patnáct účastníků rozmanitých národností. Devět z nich bylo z různých evropských zemí a zbylých šest studentů pocházelo z Číny, Jihoafrické republiky a Mexika. I ti však v naprosté většině studovali na evropských univerzitách.

Druhý den došlo na prezentace dovezených posterů představujících naše doktorské práce. Velká část představených studentských projektů se zabývala říční krajinou a souvisejícími ekosystémy, často jako součástí urbánní zelené infrastruktury. Hojně byly také zastoupeny práce vázané na kulturní hodnoty krajiny, jejich vnímání a způsoby extrakce dat o těchto hodnotách. Po tomto úvodu a skupinové registraci na kongresu byl kurz po dobu trvání konference formálně přerušen. Na čtyři dny jsme si tak volili program sami a průběžně řešili několik zadaných úkolů.

Po ukončení kongresu jsme jako skupina přejeli do valonského městečka Dourbes. Zde nás čekaly další čtyři dny na venkově ve velkém stavení, v němž probíhaly všechny naše aktivity. Největším překvapením ale bylo, že nám zde zázemí i jídlo po celou dobu pobytu připravovali rodiče Veerle. I díky jejich péči a vynikající domácí belgické kuchyni celou dobu panovala velmi neformální a přátelská atmosféra.

Nabitý odborný program zahrnoval procházky terénem a interpretaci krajiny pod vedením Marca

Antropa, který pro nás také připravil přednášku o historickém vývoji a kontextu krajinné ekologie. Další přednáškové bloky se týkaly kolaborativního krajinného plánování (Lone Sørderkvist Kristensen) integrace sociálních věd do krajinné ekologie (Andreas Aagaard Christensen), a krajinných struktur a procesů (Geert de Blust). Významnou součástí programu byly rozbory našich připravovaných článků a řešerší v menších tematických skupinách, i lekce věnovaná obecným radám k psaní publikací a procesu jejich uveřejnění.

Deset společně strávených dnů uběhlo nesmírnou rychlostí. Jsem si jistá, že nejen za sebe mohu říci, že vstřícnost všech organizátorů a kontakt s ostatními studenty s různorodými oblastmi zájmu, odbornými zkušenostmi i pokročilostí studia přinesly cennou zpětnou vazbu k prezentovaným materiálům, ale hlavně čerstvý pohled na celý koncept našich vlastních výzkumných projektů a organizaci studia. Zájemci o další ročník se mohou těšit na světový kongres IALE v roce 2019 v Milánu, na který by měl být vázaný také příští studentský kurz.

Eliška Fňukalová

Konference Wooded rural landscapes in Central and Eastern Europe

Od 20. do 22. září se v jihovýchodním Polsku v Rzeszówě konala konference Wooded rural landscapes in Central and Eastern Europe s podtitulem *Biodiversity, cultural legacy and conservation*. Hlavním tématem příspěvků byly pastviny s dřevinami a nejvíce řešeným prostorem byly Karpaty široce chápané spolu s Panonskou nížinou.

Hodně prostoru ovšem bylo věnováno kontaktu s přímým managementem krajiny. V rámci jednodenní exkurze na polsko-ukrajinskou hranici do Kalwarie Paclawske jsme se zúčastnili diskuze o problémech uchování a rozvoje tradičního zemědělství, na níž se podíleli i dva místní držitelé dobytka a manažer projektu Pastva v Karpatech.

Posledním bodem konference byla exkurze do příměstského lesa na Lisie Góre, o němž se uvažovalo jako o zbytku původního lesa. Na základě pramenů místní výzkumníci v čele s dr. Agatou Cwik však dokázali, že ještě před 100 lety šlo o otevřený biotop. Debatě o vhodné podobě této lokality naslouchali i zástupci místního orgánu ochrany přírody, kteří právě vypracovávají plán péče.

Mezi nejzajímavější přispěvatele řadím botanika Keitha Kirbyho (Oxford University), který diskutoval budoucnost tradičních kulturních krajin, co z nich je

dále použitelné a co naopak z nových technologií uplatnit. Zajímavá diskuze byla na téma regenerace dubu, kde Ewa Zin (IBL Bielowieza) vybízí ke studiu významu ohně, zatímco Frans Vera (Utrecht University) připouští pouze pastvu velkých herbivorů.

Z pracovníků českých institucí se konference zúčastnili Michal Forejt a Martin Dolejš (FŽP ČZU) se svými postery vzniklými z velké části na katedře geografie UJEP v Ústí n. L. Zvaný host Péter Szabó (BÚ Brno) promluvil o významu historie v ekologii a konkrétně o historii některých moravských lesů.

Asi 25 účastníků se v sobotu ráno vydalo z Rzeszówa do maďarského Egeru na třídní exkurzi po dubových pastvinách a otevřených lesích v národním parku Bükk. I zde se pokračovalo v bohatých diskuzích a v setkáních s místními pastýři a odborníky. Právě v důrazu na kontakt s lidmi, kteří v krajině pracují, vidím největší klad konference.

Michal Forejt

16. ročník semináře ÚSES – zelená páteř krajiny

Další ročník semináře zaměřeného na problematiku územních systémů ekologické stability krajiny se konal 7. a 8. září 2017, opět na Mendelově univerzitě v Brně. Na pořádání semináře se podílely IALE-CZ, Mendelova univerzita, Ministerstvo životního prostředí ČR a brněnská firma Ageris, s.r.o., jejíž pracovníci opět výtečně zajistili bezchybnou přípravu a průběh celé akce.

Před zahájením semináře, ve čtvrtek 6. září odpoledne, se za velkého zájmu konalo Otevřené pracovní setkání, jehož účastníci diskutovali především následující problémy:

- základní principy vymezení ÚSES v praktických aplikacích,
- metodika vymezení ÚSES,
- autorizace ÚSES.

V rozlehlých prostorách Auditoria maxima na Mendelově univerzitě se ve čtvrtek 7. září sešlo 75 přihlášených účastníků semináře z projekčních firem, orgánů státní správy a samosprávy, univerzit a výzkumných ústavů z celé České republiky. Účastníci semináře obdrželi při prezenci sborník příspěvků, který jako vždy úspěšně editovala Andrea Petrová. Sborník o rozsahu 72 stran obsahuje 9 příspěvků, které jsou také na přiloženém DVD.

V úvodním vystoupení Ing. Eva Voženílková z odboru obecné ochrany přírody a krajiny Ministerstva životního prostředí ČR podrobně pojednala o agendě

ÚSES na MŽP. Po dlouhých diskusích schválená Metodika vymezení územního systému ekologické stability vyšla v květnu 2017 ve Věstníku MŽP a stává se podkladem pro zpravování nových plánů ÚSES pro ORP. MŽP zadává zpracování Koncepte budoucího rozvoje ÚSES a připravuje novelizaci vyhlášky 395/1992 Sb.

Základními principy vymezení ÚSES se ve svém příspěvku zabýval J. Kocián. Zdůraznil, že žádný ze sedmi základních principů nelze uplatňovat samostatně, ale vždy v souladu s ostatními principy. M. Kovář představil obsah plánu místního, regionálního a nadregionálního ÚSES zpracované jako součást tematických řad standardů péče o přírodu a krajinu. Vztahu ÚSES a pozemkových úprav se věnoval D. Doubrava, Z. Jahn prezentoval realizace ÚSES na Nymbursku, A. Buček s L. Černušákovou referovali o nově založených skladebných prvcích ÚSES, I. Karnecki prezentoval výsledky revitalizace toku Rokytky jako součásti tvorby ÚSES. Vztahem zelené infrastruktury a ÚSES se ve svých příspěvcích zabývali J. Janíková a D. Lacina, projekt MAGICLANDSCAPES představil příspěvek T. Slacha a H. Skokanové. V pátek 8. září se konala exkurze zaměřená na realizaci biocenter a biokoridorů v okolí Zlína.

Letošní ročník semináře byl opět úspěšný, neboť umožnil kontakty odborníků různých profesí a bezprostřední výměnu aktuálních informací o problematice vymezení, tvorby a péče o územní systémy ekologické stability krajiny, které mají nezastupitelné místo při dlouhodobé snaze o harmonizaci naší kulturní krajiny.

Antonín Buček

Přírodní infrastruktura – ÚSES

Skupina zájemců o rozmanité aspekty projektování a tvorby územních systémů ekologické stability krajiny se v první polovině roku 2017 pravidelně jednou měsíčně (vždy ve čtvrtek v 17:00) scházela v brněnském Domě ochránců přírody při diskusích u kulatého stolu. Diskuse pořádá Pracovní skupina pro plánování krajiny IALE-CZ ve spolupráci s Regionálním sdružením ČSOP Brno a Ekologickým institutem Veronica.

Témata a garanti diskusí v 1. pololetí 2017 byli:

- 26. 1. 2017 Přírodní a technická infrastruktura v krajině
(doc. Ing. Antonín Buček, CSc.)
- 23. 2. 2017 Možnosti a překážky aplikace nové Metodiky vymezení územního systému ekologické stability
(RNDr. Josef Glos)
- 23. 3. 2017 Biokoridor Šardice, projekt a realizace
(Ing. Darek Lacina)
- 20. 4. 2017 Červená kniha dřevin ČR a možnost uplatnění druhů v ÚSES
(doc. Ing. Luboš Úradníček, CSc.)

Diskuse u kulatého stolu opět umožnily výměnu informací a tříbení stanovisek. Ve druhé polovině roku 2017 byl cyklus diskusí přerušen. Pokud bude o diskuse dostatečný zájem, budou obnoveny v roce 2018.

Antonín Buček

Krajina a lidé

Petr Petřík, Jana Macková, Josef Fanta (eds.), Academia, Praha 2017

Na přelomu jara a léta letošního roku vyšla v Akademii poměrně útlá knížka *Krajina a lidé*, ve které se pod péčí editorské trojice Petra Petříka, Jany Mackové a Josefa Fanty sešla řada krátkých příspěvků, jejichž tématem je krajina a její ovlivnění činností člověka. Jejím cílem je představit problematiku krajiny, jejích změn a důsledky pozitivního i negativního vlivu člověka na krajinu jak odborné veřejnosti, tak široké čtenářské obci. Příspěvky jsou vesměs psány i pro laika srozumitelným jazykem a představují úvod do popisované problematiky, na druhou stranu nijak čtenáře nepodceňují a jsou plně fundované.

Knížka se dělí do několika tematických celků. Úvodní oddíl, *Krajina jako společné dílo našeho hospodaření a přírody*, obsahuje představení typologie krajiny České republiky a kapitoly věnované ekosystémům, jejich sledování a ekosystémovým službám. Oddíl *Zemědělství a půda* je zaměřen na problematiku vyčerpání a eroze půd vlivem intenzivního zemědělského obhospodařování a jejich důsledky jak pro produkci potravin, tak pro biodiverzitu. Následuje oddíl *Lesnictví*, který se soustředí na udržitelné hospodaření, biodiverzitu v lesích a negativní vnější vlivy působící na lesní společenstva. Další oddíl nazvaný *Voda v krajině* je složen z příspěvků zaměřených jak na samotné vodní toky a plochy, tak na hospodaření a změny krajiny v jejich okolí a dopady těchto změn. Oddíl *Narušená krajina a její obnova* obsahuje poměrně různorodý soubor kapitol, které se věnují jak cílené,

tak samovolné (až vznikání nové divočiny) obnově krajiny, rizikům šíření invazních druhů, změnám krajiny kvůli atmosférickému spadu i ochraně a obnově kulturní krajiny. Poslední velký oddíl, nazvaný *Plánování krajiny a její ochrana*, je také velmi rozmanitý a obsahuje příspěvky zaměřené na krajinné plánování a politiky, ochranu území pomocí krajinného rázu, ekologické sítě a ochranu či vytváření stanovišť v krajině a sídlech. Knihu uzavírá oddíl od editorů s názvem „*Hospodaření v krajině a klima. Je čas na změnu!*“, ve kterém shrnují problémy, kterým čelí současná česká krajina a které byly detailněji nastíněny v předchozích kapitolách. Editoři vyzývají k odpovědnému a promyšlenému nakládání s krajinou, které by bylo založeno na současných potřebách, ale i poznatcích, a zároveň respektovalo přírodní i kulturní hodnoty krajiny. Kniha je plně vybavena rejstříkem, souborným seznamem literatury a seznamem autorů včetně jejich pracovišť.

Editorům se podařilo dát dohromady příspěvky od více než šedesáti autorů z mnoha institucí, které se zabývají jak výzkumem, tak správou krajiny. Kniha tak odráží jak nejnovější vědecké poznatky, tak současnou praxi při nakládání s krajinou a navrhuje možná zlepšení. Bylo by dobré, kdyby si našla cestu k co nejširší síti čtenářů – státním úředníkům, aby jim přiblížila širší problematiku; studentům, aby si třeba mohli vybrat svoji budoucí specializaci; odborníkům, aby nahlédli „do kuchyně“ příbuzných oborů; i laickým čtenářům, aby si uvědomili, že ve výsledku je podoba krajiny vždy odrazem společnosti a našeho každodenního nakládání s ní.

Markéta Šantrůčková

2/2018

9. – 10. 2. [Výroční konference CZ-IALE](#). České Budějovice.

13. – 14. 2. [35. fyzickogeografická konference](#). PŘF MU, Brno.

14. – 15. 2. [Military and Postmilitary Landscapes](#). PŘF UK, Praha.

15. – 16. 2. [Geobiocenologie a lesnická typologie a jejich aplikace v lesnictví a krajinářství](#). Brno.

23. – 26. 2. [CivilScape. European Decade of the Cultural Landscapes](#). Aschaffenburg, Německo.

3/2018

1. 3. [Natural Capital Investment Conference](#). British Library, Londýn, UK.

5. – 6. 3. [20th International Conference on Landscape Ecology and Urban Ecology](#). ICLEUE 2018. Řím, Itálie.

12. – 16. 3. [Landscape 2018 – Frontiers of agricultural landscape research](#). Berlín, Německo.

20. – 24. 3. [Climate Change Biogeography](#). International Biogeographical Society meeting. Évora, Portugalsko.

26. – 29. 3. [European Conference of Tropical Ecology](#). Paříž, Francie.

4/2018

8. – 12. 4. [US-IALE annual meeting](#). Chicago, USA.

17. – 19. 4. [RegioResources 21-2018: Global Megatrends and Landscape](#). Smolenice, Slovensko.

26. – 28. 4. [6th International Congress on Mountain and Steep Slope Viticulture](#). La Laguna, Tenerife, Španělsko.

6/2018

12. – 15. 6. [5th European Congress of Conservation Biology](#). Jyväskylä, Finsko.

18. – 21. 6. [Adaptation Futures 2018. Dialogues for Solutions](#). 5th International Climate Change Adaptation Conference. Cape Town, Jihoafrická republika.

9/2018

5. – 7. 9. [IALE-D Jahrestagung, Landschaften im Wandel –Erkennen, verstehen und gestalten](#). Hannover, Německo.

5. – 9. 9. [4th International Conference on Water Resources and Wetlands](#). Tulcea, Rumunsko.

17. – 20. 9. [Landscape Archaeology Conference](#). Newcastle/Durham, UK.

7/2019

1. – 7. 7. [IALE World Congress](#). Milán, Itálie.